

Stockhausen

EÖTVÖS AND STOCKHAUSEN

Cologne, April 1966.

I am lucky. I read an announcement on the board that Stockhausen is looking for a „graphically talented” musician. Well, that’s me so I applied. He is extremely sympathetic and kind. Stockhausen asked me some questions and we talked and then he took me home in his car. He is living in a very nice one-story house with a large green pine tree park (Cologne has a huge and beautiful green environment, whoever has a right mind should be living in this area), he works in the attic. He was in Japan in the spring, where he did an electronic piece called TELEMUSIK, it’s a montage from music and hymns of different nationalities, he’ll give me the tape recording, anyway I’m doing the copying, and my drawing will be published so I have to draw it very precisely and beautifully. I talked with Stock quite a lot. On the first afternoon we worked too long because he also had to examine the nuances of spots and smudges (I’ll have quite some work with that too, even though the handwriting isn’t that ugly) and I hadn’t had dinner yet, so he ran back to the house and brought me an orange and an apples and later he took me to the Barbarossa Platz by car, from where my train departs so I could be home as soon as possible. He said I should take great care of my health and that he was glad how I lived, ’cause after the war he played the piano in a bar every night for 6 years.

Now, getting to know him this way, I find him to be a very natural person, with the most orderly normal outlook on life, and in this context, his works are also natural consequences of

a logical process. I like Stockhausen. I met him without explicitly wanting to, and it turned out to be the best kind of relationship because it's more like a partnership and friendship than a student-teacher relation. We bought all the equipment I needed for copying, a drawing board, pencils, and now I'm drawing a 33-page piece. One page requires an average of 5-7 hours. I guess they will pay well, Universal will publish it.

I got to sit in the studio (1) and watch while he was working, he is working very seriously, beautifully and orderly, I love it. That's so! – I'm about now at a pace of life in which I feel at home.

(1) electronic studio = the Electronic Music Studio of the Westdeutscher Rundfunk in Cologne, where Eötvös composed MESE in 1968, and from which he was a music / technical associate from 1971 to 1978.

Stockhausen

Köln, 1966 április

Szerencsés vagyok. A táblán olvastam egy kiírást, hogy Stockhausen keres „grafikailag tehetséges” zenészt. Nosza, ez én vagyok. Jelentkeztem nála. Rendkívül szimpatikus, kedves. Stockhausen kikérdezgetett, beszélgettünk, majd kocsin hazavitt, nagyon szép egyemeletes házban lakik, nagy zöld fenyőfás parkkal (Kölnben a zöldövezet óriási és gyönyörű, akinek esze van, itt lakik) ő a padlásszobában dolgozik. Tavasszal volt Japánban, ott csinált egy elektronikus művet, TELEMUSIK a címe, montázs-zene különböző nemzetiségű zenékből meg himnuszokból, majd megkapom tőle szalagon, mindenesetre ezt most másolom, ill. amit én rajzolok azt adják ki, tehát nagyon precízen és szépen kell rajzolnom. Elég sokat beszélgettem Stockkal, első délután túl sokáig dolgoztunk, mert neki is át kellett nézni, hogy melyik piszok mi akar lenni (lesz mit bogarásznom, de nem csúnya kézírás) s én még nem vacsoráztam, kérdezte, aztán visszarohant a házba és hozott narancsot meg almát és autóval bevitt a Barbarossa Platzra, ahonnan a vonatom indul, hogy mihamarabb otthon legyek. Mondta, hogy az egészségemre nagyon vigyázzak, és örül, hogy így élek, ő a háború után egy szál katonaruhában 6 évig minden éjjel egy bárban zongorázott.

Most így megismerve nagyon természetes embernek találom, a legrendesebb normális életszemlélettel, és ilyen összefüggésben a művei is egy logikai folyamat természetes következményei. Tetszik Stockhausen. Összeismerkedtem vele anélkül, hogy akartam volna, és a legjobb kapcsolat, mert bizonyos fokig partneri és baráti, nem tanítványi. Vettünk minden felszerelést ami a másoláshoz kell, rajztáblát, ceruzákat, és most rajzolok. 33 oldalas mű, 1-1 oldal átlag 5-7 órát igényel. És gondolom jól fogják fizetni, az Universal adja ki. Ültem a stúdióban (1) miközben dolgozik, nagyon komolyan, szépen, rendben dolgozik, szeretem. No, így! – Most vagyok kb. olyan élettempóban, amiben otthon érzem magam.

(1) elektronikus stúdió = a kölni Westdeutscher Rundfunk Elektronikus Zenei Stúdiója, ahol Eötvös 1968-ban a MESE című kompozíciót készítette, és amelynek 1971-től 1978-ig zenei/technikai munkatársa volt.

=====

Cologne, 20 April 1966

Yesterday I finished the complete transcription of Stockhausen Studie II, with the complete dynamics, performance signs, and in some places even an orchestration plan (this is already the clarified copy) then I'll try to memorize it as much as possible and analyze the form. Then I'll show it to Eimert at the entrance exam and his reaction will reveal how I should arrange it. Whether it might be played by some orchestra or if I could do instrumentation completely freely for myself, really as a study of instrumentation. Because in the latter case, money and people wouldn't matter, and I could arrange it for as many instruments I want and however I want. That would be the real deal.

I don't know if this work will be acceptable, for I forged a traditional score from an electronic score, if it makes sense for anyone else... though it was very useful to me, anyway. Just don't tell anyone that this can prove that electronic music is also music.-

It's a really nice piece, although I feel like it can't be arranged in too many different ways.

Now that I see it reversed to a traditional score, there is a lot of "old" musical thinking in it, yet it is so electronic that it is not possible to take it a 100% for an orchestral work, or make an orchestral "arrangement" of it. – Look at that, I didn't even fill a page and I've gotten to the resolution it can't be performed. Until now, it has never occurred to me. This means it is an electronic masterpiece!

Köln, 1966. április 20.

Tegnap befejeztem a Stockhausen Studie II teljes kivonatát, cakk-pakk dinamikával, előadási jelzésekkel, néhol már hangszerelési tervvel is (ez már a tisztázott példány) ezután próbálom memorizálni, amennyire lehet, formailag kielemezni. Aztán a felvételin megmutatom Eimertnek, s a reagálásából kiderül, hogy hogy hangszereljem meg. Úgy-e, hogy esetleg le is játssza valamilyen zenekar, vagy csinálhatom teljesen szabadon magamnak, valóban studiumként a hangszerelést. Mert ez utóbbi esetben pénz és ember nem számít, és annyi hangszerre és olyanra írhatom, amelyet csak akarok. Ez lenne az igazi.

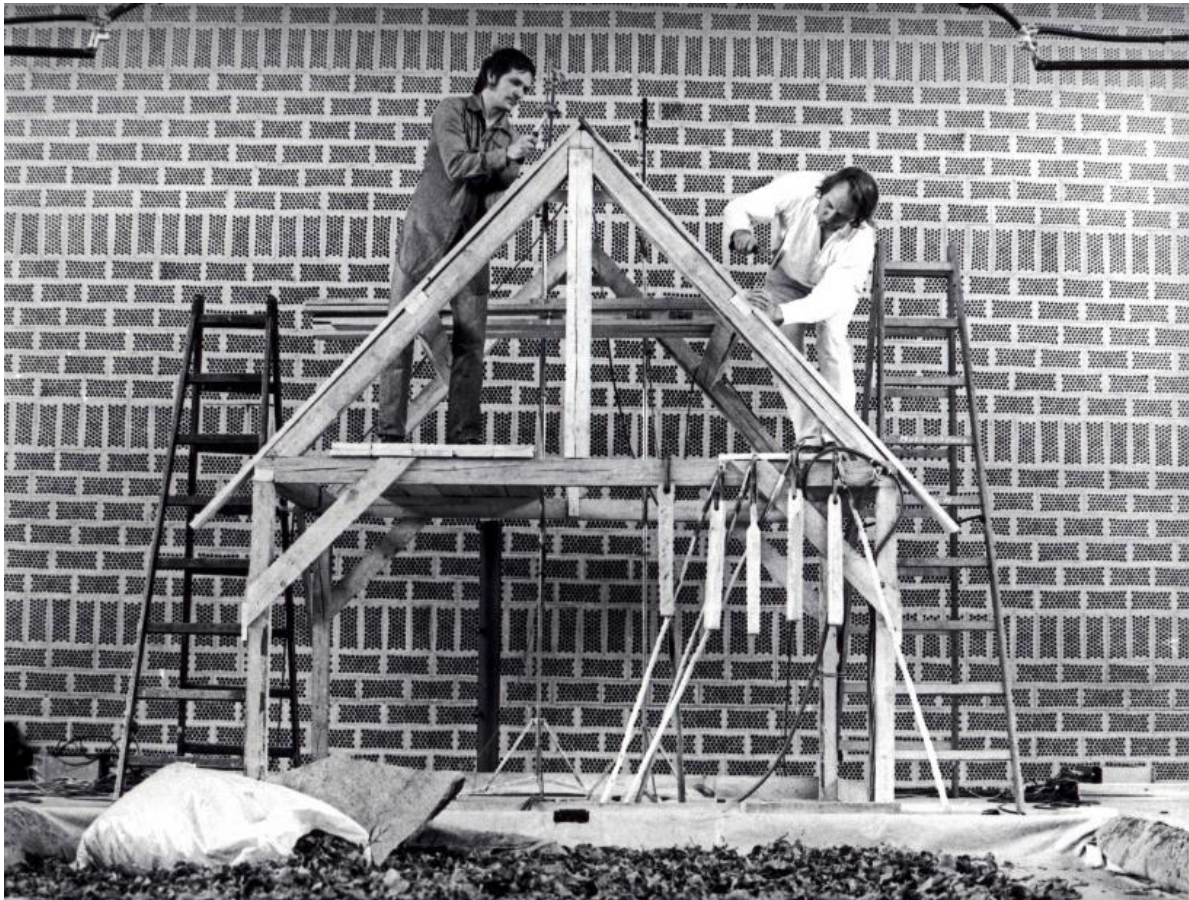
Azt nem tudom, hogy vajon ennek a munkámnak, tudniillik hogy elektronikus partitúrából kovácsoltam elfogadható hagyományos kottát, van-e valami értelme más számára is, mert nekem nagyon hasznos volt. Csak azt ne mondja valaki, hogy ezzel lehet bebizonyítani, hogy az elektronikus zene is zene. –

Igazán szép mű ez, bár úgy érzem, nem lehet nagyon változatosan hangszerelni. Ahogy most így hagyományos kottára fordítva látom, nagyon sok benne a „rég” zenei gondolkodás, ennek ellenére annyira elektronikus is, hogy nem lehet 100%-osan zenekari műnek elfogadni, ill zenekari „kivonat” készíteni belőle. - No lám, még egy oldal sem telt el, és már eljutottam oda, hogy nem előadható. Ez eddig eszembe se jutott. Hiszen akkor ez egy elektronikus remekmű!

=====

Cologne, 15 July 1966

Don't worry about me copying Stockhausen, I'm probably still going to work on it in September and October, it's going slow, but it's a job to my liking. Just writing the letters takes a lot of time, and it is especially hard to work with the pencil. It would be easier with an ink pen, you just can't make any temporary corrections and even my Good Old Stock is making corrections afterward.

EÖTVÖS AND STOCKHAUSEN, "HERBSTMUSIK" IN LA ROCHELLE

Köln, 1966. július 15.

A Stockhausen másolás miatt ne izgulj, még szeptemberben és októberben is azon fogok dolgozni, lassan megy, de kedvemre való munka. Csak a betűk írása nagyon sok időt elvesz, s ceruzával különösen nehéz dolgozni. Tus jobb lenne, csak nem lehet esetleges javításokat csinálni, márpedig még Stock bátyám is javítgat utólag.

=====

Cologne, 1 November 1966

Today is a holiday and I have time to write. I said goodbye to Stockhausen yesterday, and now I feel like I can breathe again. I haven't had time until now, not that I didn't have time to cook, but I was happy if I somehow managed to take time to eat or sleep at all. I slept until noon today, so now I'm finally well rested. I have worked a lot. And when I wasn't working, I started working for myself. Stock teaches half a year in the US, yesterday he paid me 1200 DM (Deutsche Mark). I quickly bought a 40cm long "Ropp" pipe and a tape recorder, a UHER Report tape recorder, it was quite expensive but the quality is divine. It works with a battery and also with a wall plug, I can take it with me everywhere and most importantly I can record my orchestral rehearsals.

Stock(hausen) was pretty fixed on me the last two weeks, we sat in his apartment from afternoon to midnight, he was making corrections and that goes very slowly, but he was infinitely kind, he always invited me for dinner and gave me money for the taxi, and now when we said goodbye, he escorted me and said he was very happy to work with me, and he really hopes to be able to come back next year. He wants me to continue working with him, he promised I wouldn't have to worry about my livelihood. I have to grant him this one, I copied finely, and besides, I got involved in some stubborn debates with him about certain notation details that only could have impressed him because he (also) can be infinitely stubborn.

Köln, 1966. november 1.

Ma ünnep van, s van időm írni. Tegnap elbúcsúztam Stockhausentől, s most úgy érzem magam, mintha valahonnan kiszabadultam volna. Egy lélekzetvételnyi időm nem volt mostanáig, nem hogy főzni nem volt időm, de örültem ha egyáltalán kajálásra vagy alvásra valahogy sikerült időt szakítani. Ma aludtam délig, most pihent vagyok. Sokat dolgoztam. S mikor éppen nem dolgoztam, akkor hozzáfogtam dolgozni, magamnak. Stock 1/2 évet Amerikában tanít, tegnap kifizetett 1200.-DM-t, gyorsan vettem egy 40 cm hosszú "Ropp" pipát, Ő az Öregpipám, meg egy magnót, UHER Riport magnó, isteni minőségű, elég drága is volt. Elemmel és hálózattal is megy, mindenhova magammal tudom vinni, s főként a zenekari próbáimat fel tudom venni.

Stock az utolsó 2 hétben nagyon rámszállt, délutántól éjfélig ültünk a lakásán, korrektúrázott, s az nagyon lassan megy, de végtelenül kedves volt, mindig megvacsoráztatott és pénzt adott taxira, s most mikor elbúcsúztunk, kikisért és azt mondta, hogy nagyon örült velem dolgozni, és nagyon reméli, hogy jövőre vissza tudok jönni, és szeretné ha dolgoznék vele tovább, ő igéri hogy semmi megélhetési problémám nem lesz, efelől ne aggódjak. Ami igaz, az igaz, szépen másoltam, s azonkívül olyan makacs vitákba keveredtem vele bizonyos lejegyzéseket illetően, hogy ez csak imponálhatott neki, mert ő (is) végtelenül makacs.

=====

STOCKHAUSEN: SPIRAL-POLE, REC.18. APRIL 1971, EÖTVÖS/BOJÉ, ABBEY ROAD STUDIO LONDON